

**Χαιρετισμός Πάμψη Κυρίτση
Γενικού Γραμματέα ΠΕΟ
Στην εκδήλωση μνήμης και τιμής
με την ευκαιρία των 20 χρόνων
από το θάνατο του Αντρέα Ζιαρτίδη
Λευκωσία, 6 Ιουνίου 2017**

Εκ μέρους του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ χαιρετίζω με ιδιαίτερη χαρά την εκδήλωση μνήμης και τιμής που διοργανώνεται από οικείους, φίλους και εκτιμητές του αείμνηστου Αντρέα Ζιαρτίδη με την ευκαιρία των 20 χρόνων από το θάνατο του.

Για 45 ολόκληρα χρόνια η μορφή του Αντρέα Ζιαρτίδη ήταν κάτι περισσότερο από δεσπόζουσα σε όλες τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις. Ως ο ηγέτης της ΠΕΟ, είχε άμεση και πρωταγωνιστική παρουσία και με την μαχητικότητα, την μεθοδικότητα και την ικανότητα του να διακρίνει το κύριο από το δευτερεύων, σφράγισε με την πληθωρική του παρουσία μια ολόκληρη εποχή. Από την δεκαετία του 30, νεαρός τότε κομμουνιστής, μέλος του ΚΚΚ, συνέδεσε την έναρξη της συνδικαλιστικής του δράσης με το όραμα της ενιαιοποίησης του σκόρπιου και ασύνδετου συνδικαλιστικού κινήματος κάτω από μια ενιαία ομπρέλα ώστε να αποκτήσει παγκύπριο συντονισμό και καθοδήγηση και ισχυρότερη οργανωτική συγκρότηση. Δεν ήταν καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι πολύ νεαρός, 24 μόλις χρόνων, όχι μόνο συνέβαλε αποφασιστικά στη δημιουργία της αλλά σύντομα ανέλαβε και το βαρύ φορτίο να ηγηθεί της νεοσύστατης τότε ΠΣΕ.

Ήταν η περίοδος που ο πόλεμος, ολοένα και περισσότερο έπαιρνε αντιφασιστικό και απελευθερωτικό χαρακτήρα, και μέσα από τη στάχτη και τη καταστροφή η διαφανόμενη νίκη των λαών έφερνε στο προσκήνιο νέες ιδέες και καινούργια οράματα. Ο Κυπριακός λαός, που συμμετείχε ενεργά στον αντιφασιστικό πόλεμο με χιλιάδες στρατιώτες που εντάχτηκαν στο Βρετανικό στρατό, όπως και οι υπόλοιποι λαοί, ιδιαίτερα οι αποικίες, ανεβάζει τον πήχυ των πολιτικών και κοινωνικών διεκδικήσεων και των προσδοκιών του. Η κυπριακή εργατική τάξη μαζικά πλέον αρχίζει να οργανώνεται γίνεται «τάξη για τον εαυτό της» και θέτει τις δικές της αυτόνομες διεκδικήσεις.

Η εποχή του Α. Ζιαρτίδη είναι η εποχή που αναπτύσσονται οι αγώνες του 44 για τον τιμάρημο, οι αγώνες των μεταλλωρύχων και των οικοδόμων του 48 που καθιέρωσαν την συλλογική σύμβαση και το δικαίωμα της οργάνωσης, οι αγώνες της δεκαετίας του 50 για την απελευθέρωση από την αποικιοκρατία, οι μάχες με τον ακροδεξιό εθνικισμό και η αντίσταση στις συνομοσίες για εξυπηρέτηση αλλότριων συμφερόντων, οι δολοφονίες και η τρομοκρατία, ο αγώνας για τις

κοινωνικές ασφαλίσεις και για εργατική νομοθεσία, ο αγώνας για ενότητα δράσης των εργαζομένων, για εργασιακές σχέσεις που να στηρίζονται στην ελεύθερη συλλογική διαπραγματεύση και στον κώδικα βιομηχανικών σχέσεων. Μετά την καταστροφή του 74, ο τιτάνιος αγώνας για ανακούφιση των προσφύγων και ανάκαμψη της οικονομίας και της κοινωνίας και βέβαια ο αγώνας για επαναπροσέγγιση ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων για δίκαιη λύση που να απελευθερώνει την Κύπρο και να επανενώνει το λαό και τη χώρα μας.

Σε όλους αυτούς τους αγώνες η ΠΕΟ ήταν στην πρώτη γραμμή, πρωταγωνιστής και ο Α. Ζιαρτίδης ο ιστορικός της ηγέτης.

Αποτίοντας φόρο τιμής στον σκαπανέα, πρωτεργάτη και ιστορικό ηγέτη της ΠΕΟ, τιμούμε μαζί του μια ολόκληρη στρατιά λαϊκών αγωνιστών, ένα κίνημα με σκληρούς, επικούς ταξικούς και κοινωνικούς αγώνες στο ενεργητικό του, οι οποίοι έδωσαν αξιοπρέπεια στους ταπεινούς και τους καταφρονημένους και άλλαξαν τη ζωή των ανθρώπων.

Φίλες και φίλοι

Δεν είναι μυστικό ότι οι συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε η αποχώρηση του Α. Ζιαρτίδη από την ΠΕΟ και το κίνημα της Αριστεράς δεν ήταν ούτε ομαλές, ούτε ευχάριστες. Προκάλεσαν τριβές και άφησαν τραύματα σε αισθήματα και συνειδήσεις.

Αν όμως κάποιος επιχειρούσε λόγω αυτής της πραγματικότητας, να διαγράψει ή έστω να μειώσει το ρόλο και την συμβολή του Α. Ζιαρτίδη στην δημιουργία και την ανάπτυξη της ΠΕΟ και στην εξέλιξη του κινήματος της αριστεράς και κατά συνέπεια και της χώρας μας, αυτό θα ισοδυναμούσε με απόπειρα διαγραφής ή υποβάθμισης της ίδιας της ιστορικής διαδρομής της αριστεράς στη Κύπρο και μάλιστα σε μια από τις πλέον παραγωγικές, πλούσιες σε προσφορά και αποτέλεσμα, αλλά και ηρωικές περιόδους της δράσης και της παρουσίας της. Και ασφαλώς τέτοια προσέγγιση θα ήταν τουλάχιστον ανιστόρητη.

Εμείς είμαστε περήφανοι για την ιστορία μας. Για όλη την ιστορία μας. Και ακριβώς γι' αυτό, έχουμε και πλήρη συναίσθηση των απαιτήσεων και των προσδοκιών που έχουν σήμερα οι εργαζομένων από εμάς, σε μια καινούργια βέβαια εποχή με τις δικές της δυσκολίες και σκοπέλους, και τις δικές της προκλήσεις.

Ξέρουμε πολύ καλά ότι έχουμε πολύ δουλειά να κάνουμε για να προστατεύσουμε πρώτα και κύρια, εκείνα τα οποία κερδήθηκαν με σκληρούς και πολύχρονους αγώνες και που εξόφθαλμα σήμερα απειλούνται. Για να ενώσουμε και να κινητοποιήσουμε τους εργαζόμενους σε μια κοινωνική αντεπίθεση, ώστε να

αποκατασταθεί στοιχειωδώς η κοινωνική ισορροπία και να μειωθεί το χάσμα ανάμεσα στους λίγους προνομιούχους και τους υπόλοιπους, το οποίο τα τελευταία χρόνια διευρύνεται δραματικά με ταχύτητα τέτοια, ώστε η Eurostad να μας έχει ανακηρύξει πρωταθλητές Ευρώπης στο ρυθμό διεύρυνσης της κοινωνικής ανισότητας.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι από την σκέψη και τη δράση του Α. Ζιαρτίδη έχουμε πολλά να πάρουμε και μπορούμε πολλή δύναμη και σοφία να αντλήσουμε από τη ζωή και τη δράση του κινήματός μας, κατά την περίοδο που ο ίδιος βρισκόταν στο πηδάλιο του.

Φίλες και φίλοι

Εχοντας πλήρη συναίσθηση της ιστορίας που κουβαλούμε, εδώ και 5 περίπου χρόνια έχει ξεκινήσει και είναι σε εξέλιξη ένα σημαντικό έργο που αφορά την οργάνωση και την ψηφιοποίηση του ιστορικού αρχείου της ΠΕΟ, ώστε μέσα από την χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας να γίνει προσβάσιμο σε όλους τους μελετητές και γενικά τους νέους που ενδιαφέρονται να μελετήσουν θέματα της πολιτικής και κοινωνικής ιστορίας της Κύπρου του 20^ο αιώνα.

Αυτό το ιστορικό αρχείο, φυσιολογικά θα αναδεικνύει όχι μόνο το πλούσιο έργο, αλλά και την σκέψη και τη φιλοσοφία του Αντρέα Ζιαρτίδη, όπως αυτή αποτυπώνεται στις αποφάσεις, τις ομιλίες και τα κείμενα της περιόδου που ο ίδιος ήταν Γ.Γ. της ΠΕΟ.

Θεωρούμε ότι η ολοκλήρωση αυτού του έργου σε συνδυασμό με τη λειτουργία του Ιστορικού Μουσείου της ΠΕΟ, του οποίου εμπνευστής αλλά και εν πολλοίς δημιουργός ήταν ο αείμνηστος και επίσης ένας από τους σημαντικότερους σκαπανείς του λαϊκού μας κινήματος Παντελής Βαρνάβα, αποτελεί όχι μόνο υποχρέωση προς την κοινωνία και την ακαδημαϊκή κοινότητα, αλλά ταυτόχρονα και αρμόζουσα πράξη μνήμης και τιμής, για όλους όσους μέσα από τις γραμμές του ταξικού συνδικαλιστικού κινήματος αγωνίστηκαν και κάποιοι από αυτούς θυσιάστηκαν, για την κοινωνική πρόοδο και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Με αυτά, επιτρέψτε μου να συγχαρώ τους διοργανωτές αυτής της εκδήλωσης και να ευχαριστήσω ξανά για την πρόσκληση.